

Список використаних джерел:

1. Мозолев О.М. Світові тенденції розвитку спортивного туризму. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту: матеріали VI Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Хмельницький, 21-22 березня 2023 р.)*. Хмельницький: ХГПА. 2023. С. 58-61.
2. Brown T. D., O'Connor J. P., & Barkatsas A. N. Instrumentation and motivations for organised cycling: The development of the Cyclist Motivation Instrument (CMI). *Journal of sports science & medicine*. 2009. № 8(2). P. 211-218.
3. Lamont M. (2009). Reinventing the wheel: A definitional discussion of bicycle tourism. *Journal of Sport & Tourism*. 2009. № 14(1). P. 5-23.
4. Левицький А. М. Проблеми та перспективи розвитку велосипедного туризму в Україні. Кваліфікаційна робота. Київ: Національний авіаційний університет. 2022. 82 с.
5. Shipway R., King K., Lee I. S., & Brown G. Understanding cycle tourism experiences at the Tour Down Under. *Journal of Sport & Tourism*. 2016. № 20(1). P. 21-39.
6. Larsen J. The making of a pro-cycling city: Social practices and bicycle mobilities. *Environment and planning*. 2017. № 49(4). P. 876-892. DOI: 10.1177/0308518X16682732
7. Мозолев О.М. Туризм як сучасний вид рекреації студентської молоді. *Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту : матеріали IV всеукр. наук-практ. конф. (Хмельницький, 26 лютого 2021 р.)* : ХГПА. 2021. С. 92–95.

**Лантух К.Д.,
студент**

E-mail: lantuhkerim89@gmail.com

**Науковий керівник: Вережомська І.Г.
к.е.н., доцент**

*Київський університет культури
м. Київ, Україна*

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Індустрія гостинності завжди займала важливе місце в розвитку країн. Ще з давніх давен люди створювали різноманітні заклади розміщення для свого народу, чужоземців та мандрівників. Забезпечували їх місцем для ночівлі, харчуванням та теплом затишної оселі. Згодом, вони зрозуміли, що це може бути досить прибутковою справою. Почали з'являтися перші таверни і хоспітеліуми. В Україні їх аналогом стали корчми. Тоді і почав зароджуватись бізнес готельно-ресторанної сфери.

Готельно-ресторанний бізнес – одна із складових економіки усієї держави. В деяких країнах він розвинений краще, в деяких – гірше. Але ця складова повинна бути, бо це дуже затребувана і прибуткова сфера. Серед найпопулярніших країн в готельній справі можу виділити: Францію, США, Китай, Іспанію, Італію, Великобританію, Туреччину, Німеччину, Нідерланди і т.д. Всі ці країни мають свої унікальні особливості в веденні готельного та туристичного бізнесу, який добре запам'ятовується туристам і заставляє повертатися туди знов і знов. Наприклад, в Туреччині любов подорожуючих до

своєї країни викликав великий асортимент готелів, що готові надати великий пакет послуг для відпочинку у спекотну пору року, а також велику кількість розваг, та активностей. А от Франція відома своєю неймовірною кухнею, делікатесами заради яких готові з'їхатися найвибагливіші гурмани світу.

Головна мета готельно-ресторанного бізнесу – це забезпечення потреб клієнта комплексом основних та додаткових послуг та одержувати з цього максимальний прибуток.

Головна місія готельно-ресторанного бізнесу – це розставити пріоритети, визначити цінності і принципи з якими організація буде здійснювати свою діяльність та визначити свою унікальність та відмінності від конкурентів. При розробці місії підприємства повинні бути задіяні інтереси наступних осіб: власники підприємства, працівники підприємства, ділові партнери, місцеві організації та споживачі послуг. Найважливіший вплив при цьому мають саме власники та працівники підприємства, але думка споживачів повинна бути обов'язково розглянута підприємством для складання подальших місій підприємства та можливих майбутніх нововведень для матеріального і соціального росту підприємства та збільшення проценту відвідуваності.

Цілі підприємства готельно-ресторанного бізнесу:

- здійснення заходів щодо стабілізації фінансового стану;
- здійснення маркетингових заходів;
- підвищення конкурентоспроможності, за рахунок аналізу конкурентів;
- дослідження ринку послуг на світовому рівні;
- створення іміджу та підтримання його;
- прогнозування потреб споживачів;
- аналіз та покращення управлінської діяльності на підприємстві.

Цілі підприємства залежать від таких напрямків: прибутковість, становище на ринку, продуктивність, фінансові ресурси, потужність підприємства, якість послуг, кваліфікація персоналу, розвиток соціальної сфери, тобто прийняття участі в різноманітних благодійних заходах і акціях, спонсорства, тощо.

В готельно-ресторанній справі послуга – це захід який застосовує підприємство для задоволення потреб клієнта. Послуги діляться на дві групи: основні та додаткові. Основні туристичні послуги включають в себе транспорт, харчування та проживання. Серед списку додаткових послуг можна виділити різноманітні спа-процедури, фітнес-зал, басейн, ремонт одягу, взуття, прання, перукарню, тощо.

Максимальний прибуток підприємства може залежати від декілька факторів: місце розташування, засоби обслуговування, рівень сервісу, ціна, імідж, забезпечення сприятливого сприйняття готелю або ресторану. І більша частина цих факторів залежить саме від правильної організації підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

Організація роботи підприємства – це завжди відповідальність. Керувати підприємством повинен той, хто зможе повести за собою і за своїми ідеями цілий колектив. Насамперед керівнику треба створити систему управління, здатну забезпечити успішне функціонування підприємства. В подальшому він повинен забезпечувати удосконалення соціально-економічної системи

відповідно до змін зовнішнього середовища підприємства, тому що треба підлаштовуватись до зовнішнього середовища, щоб мати гарний імідж. І наостанок – удосконалення самої організаційної структури управління відповідно до змін внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства. Вибір організаційної структури управління визначає багато факторів, таких як: цілі та завдання розвитку, масштаби бізнесу, сфера діяльності та галузеві особливості, визначення складу і місця розміщення підрозділів, кваліфікація працівників, тощо.

Скрізь призму наявного досвіду роботи на підприємстві готельно-ресторанного бізнесу можна зауважити, що від керівника підприємством залежить приблизно 70% успіху підприємства. Це стосується не тільки його прямих обов'язків як керівника, а і його емоційний стан та поведінка. Весь настрій керівника передається і всьому колективу, через що може бути нестача мотивації для подальшої роботи. Тому особливо важливо, щоб на місці керівника була досвідчена цілеспрямована людина, якій буде комфортно і яка буде надавати комфорт всім іншим працівникам закладу.

В висновку слід зазначити, що організація управління має багато тонкощів, на які варто звертати увагу, щоб ваше підприємство досягло успіху. Особливо це стосується саме готельно-ресторанної сфери, тому що, в деякому плані, готелі і заклади ресторанного господарства можуть бути лицем не тільки свого бренду, а й усього міста, або навіть країни. Якщо заклад популярний і зміг зачепити інтерес клієнтів навіть з іншої країни, то це підприємство однозначно стало успішним.

Лепетень Д. А.,
здобувачка другого рівня вищої освіти
241 «Готельно-ресторанна справа»
Якименко-Терещенко Н.В.,
доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна

РОЗВИТОК СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Спортивний туризм пов'язаний з активним відпочинком, пізнаванням та вивченням навколишнього середовища. Кожен регіон країни має свої природні, історико-культурні особливості, що зумовлюють розвиток спортивного туризму. Спортивний туризм є однією з найдоступніших і наймасовіших форм активного відпочинку.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що спорт добре впливає на здоров'я людей, тому потрібно розвивати спортивний туризм.